

Liikkuva opiskelu -ohjelman hankekeskustelut

Kevät 2022

Liikkuva opiskelu -ohjelman hankekeskustelut. Kevät 2022.
Kirsti Siekkinen & Marianne Turunen, Likes, Jyväskylän
ammattikorkeakoulu.

Jyväskylä 2022

Liikkuva opiskelu -hankekeskustelut

Liikkuva opiskelu -ohjelmassa toteutettiin vuosina 2020–2022 hankekeskusteluita. Ensimmäisen keskustelukierroksen kohderyhmänä olivat vuonna 2020 Liikkuva opiskelu -avustusta saaneet hankkeet. Toisen kierroksen kohderyhmänä olivat vuonna 2021 avustusta saaneista hankkeista ne, joiden kanssa keskustelua ei ollut käyty aikaisemmin. Keskustelukanavana toimi Microsoft Teams. Vastaukset kirjattiin SurveyPal-kyselylomakkeelle ja avointen kysymysten kohdalla muistioon.

1. Hankekeskustelukierros, syksy 2020 ja kevät 2021

Keskusteluihin osallistui 50 hanketta (48 % lukio, 36 % ammatillinen ja 16 % ammatillisen ja lukion yhteishanke). Keskustelujen tavoitteena oli sparrata hankkeita, selvittää hanketoiminnan tilannetta ja sopeuttamistoimia COVID19-pandemiasta johtuen, kuulostella tunnelmaa ja asenteita sekä kuulla toimien vakiintumisnäkyviä ja toiveita ohjelmalle.

2. Hankekeskustelukierros, kevät 2022

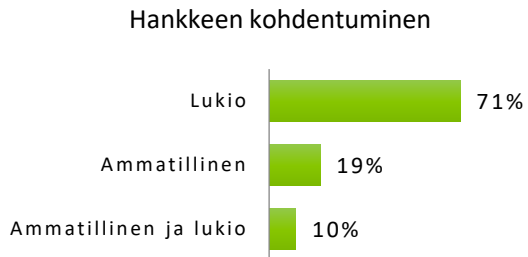
Keskusteluihin osallistui 31 hanketta (71 % lukio, 19 % ammatillinen ja 10 % ammatillisen ja lukion yhteishanke). Keskusteluissa käytiin läpi oppilaitosten Liikkuva opiskelu -toiminnan nykytilaa, koordinaatiota ja yhteistyötä, verkostoja, tietoaaineistojen hyödyntämistä, opiskelijoiden osallisuutta, toiminnan vakiinnuttamista ja jatkoa kehittämisavustuksen päättymisen jälkeen.

**”Loistavaa, että
tällöinen hanke on.
Kunnassa ei olisi näin
laajasti ollut nämä asiat
huomioissa ilman
hanketta.”**

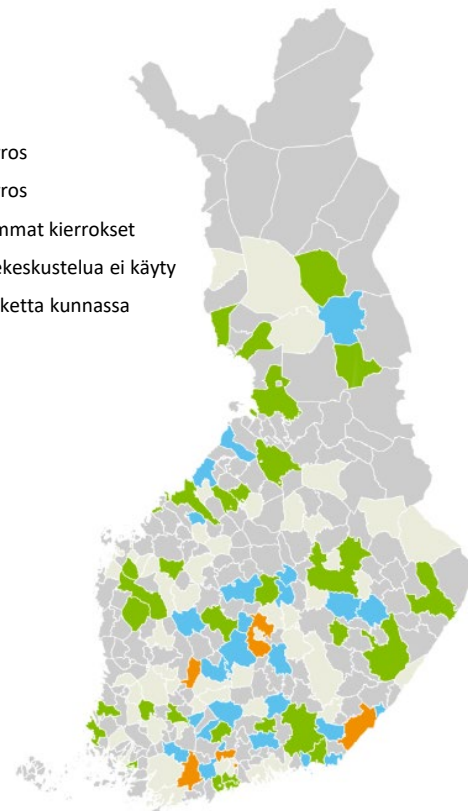
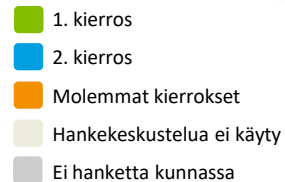
Hankekeskusteluihin osallistuneet

Lukuvuosien 2020–2021 ja 2021–2022 Liikkuva opiskelu -hankkeiden tai niiden hallinnon sijaintikunnat hankekeskusteluihin osallistumisen mukaan.

Vuonna 2021 avustusta sai yhteensä 59 Liikkuva opiskelu -jatkohanketta. Ensimmäiseen keskustelukierrokseen oli osallistunut avustetuista hankkeista 25, joten toiselle kierrokselle kutsuttiin jäljelle jääneet 34 hanketta. Keskusteluihin osallistui yhteensä 31 hanketta.

Keskusteluihin osallistuneiden hankkeiden toiminnan kohderyhmä ja myönnetyn avustuksen määrä	
	Hankkeiden lkm
Yhteensä	31
Hankkeen kohdentuminen	
Lukio	22
Ammatillinen	6
Molemmat	3
Myönnetty avustus 2021	
1 200–5 000 €	11
5 200–10 000 €	7
11 000–43 500 €	13

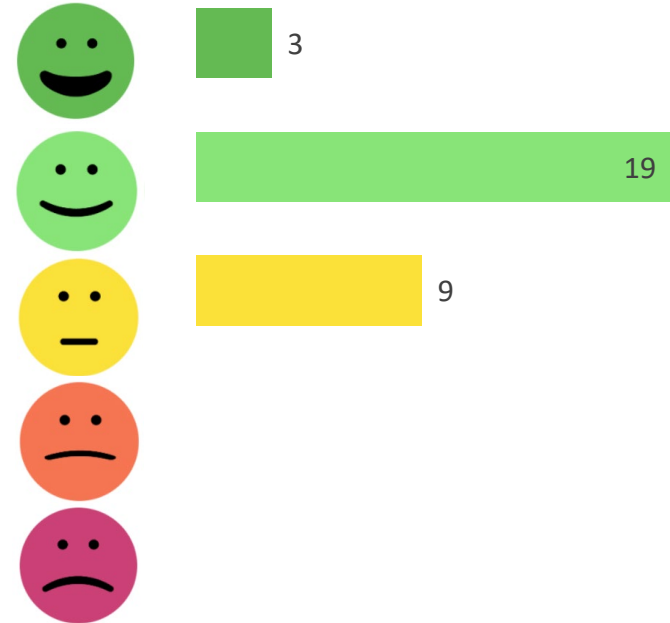

”Liikkuva opiskelu osaksi opiskelijoiden ja opettajien arkea”

Liikkuva opiskelu -fiilikset keväällä 2022:

- Liikkuva opiskelu -toiminnasta koettu fiilis vaihteli neutraalista erinomaiseen. Suurin osa keskusteluihin osallistuneista arvioi yleisen fiiliksen hyväksi.
- Myönteisiä kokemuksia olivat hyvinvointitiimien kokoaminen ja hyvinvointiteeman näkyväksi tuominen hankkeen kautta. Avustuksilla hankitut välineet ja järjestetty liikuntatoiminta olivat saaneet opiskelijoilta yleensä hyvän vastaanoton.
- Koronapandemia toi monia haasteita kontaktiopetukseen palaamisen jälkeenkin. Pandemia-ajan koettiin passivoineen ja eristäneen opiskelijoita yhteisöllisestä toiminnasta. Aikaa ei haluttu käyttää opiskelusta irralliseen toimintaan. Toisaalta osa keskustelijoista koki, että opiskelijat ovat innolla mukana kaikessa.
- Keskusteluista ilmeni, että osa opettajista ei ole vielä valmis muuttamaan toimintatapojaan mahdollistamalla esim. oppituntien tauottamista tai käyttämällä toiminnallisia opetusmenetelmiä.

Millainen fiilis on Liikkuva opiskelu -toiminnasta oppilaitoksessanne tällä hetkellä (n=31)?

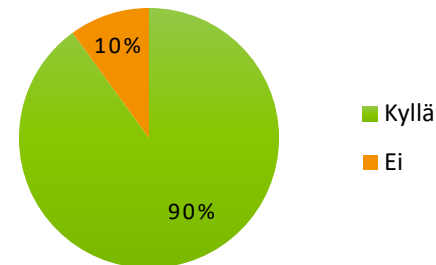

”Kehittämistoiminta on tiimityötä”

Liikkuva opiskelu -koordinointi oppilaitoksissa:

- Liikkuva opiskelu -tiimejä oli 90 prosentissa hankkeista. Tiimit kokoontuivat yleensä tarvittaessa. Osassa hankkeista vastuut tiimien sisällä eivät jakautuneet tasaisesti. Muutamassa hankkeessa toiminta oli lähes kokonaan koordinaattorivetoista.
- Liikkuva opiskelu -tiimeihin kuuluivat esimerkiksi rehtori, kielten-, aineen- tai liikunnanopettaja, terveydenhoitaja, liikunnanohjaaja, liikuntatutorit, nuoriso-ohjaaja, kuraattori tai opinto-ohjaaja.
- Noin 20 prosentissa hankkeista opiskeluhoito oli mukana Liikkuva opiskelu -tiimissä. Osa Liikkuva opiskelu -koordinaattoreista vei liikkumisteemaa hyvinvointitiimeihin, joissa oli opiskeluhoito edustus.
- Noin kolmanneksessa hankkeista opiskelijat ovat mukana Liikkuva opiskelu -tiimissä. Opiskelijoita kuultiin myös palautteiden ja kyselyjen avulla.

Koordinoiko Liikkuva opiskelu -toimintaa tiimi tai ryhmä?

”Kyselyjen kautta saimme signaaleja, että jotain tulisi tehdä”

Liikkuva opiskelu -koordinoinnin tuki:

JOHDON ROOLI

Oppilaitosten johdon koettiin tukevan hyvin Liikkuva opiskelu -toimintaa. Johdon roolia kuvattiin sanoilla ”on tietoinen”, ”myönteinen suhtautuminen” ja ”tukee”. Muutamassa hankkeessa johto oli mukana Liikkuva opiskelu -tiimissä.

VERKOSTOT

Paikallisesti Liikkuvassa opiskelussa tehtiin yhteistyötä kunnan liikunta-, nuoriso- ja vapaa-aikatoimen, yritysten, toisten oppilaitosten, liikuntakeskusten, urheiluopistojen ja -seurojen kanssa. Alueellisista verkostoista mainittiin usein Liikunnan aluejärjestöt. Monet kuuluivat tai liittyivät keskustelun jälkeen valtakunnalliseen Liikkuva opiskelu -koordinaattoriverkostoon. Osa kuului myös SAKU ry:n ja Harrastamisen Suomen mallin verkostoihin, joista jälkimmäinen toimii toistaiseksi vain perusasteella.

TIETOAINEISTOT

Erilaisia tietoaineistoja käytettiin kehittämisen ja arvioinnin tukena lähes kaikissa hankkeissa. Kouluterveyskyselyn tulokset, SmartMoves-materiaalit ja Nykytilan arvioinnin tulokset olivat käytetyimpiä. Yhtäältä monelle Nykytilan arviointi oli vielä tuntematon työkalu. Oppilaitokset tekivät paljon omia kyselyitä, joiden tuloksia käytettiin hankkeen suunnittelussa. Hankekeskusteluissa kannustettiin hyödyntämään erilaisia materiaaleja ja täyttämään Nykytilan arviointi.

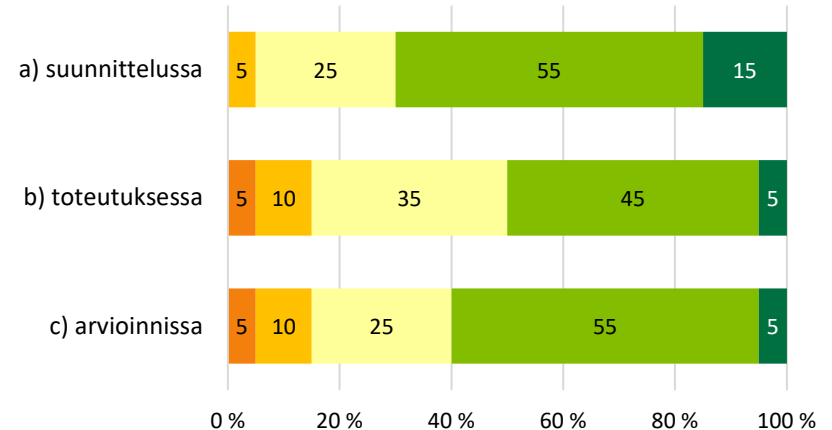

Opiskelijoiden osallisuus

- Keskusteluissa nousi esiin yleistä huolta opiskelijoista. Polarisaation kehittymistä nähtiin niin liikkumisen, hyvinvoinnin kuin opiskelukyvyn näkökulmista. Koronapandemian lisäksi Ukrainan kriisi vaikutti osaan oppilaitoksista.
- Opiskelijat olivat yleensä mukana Liikkuva opiskelu -toiminnan suunnittelussa. Opiskelijat saivat vaikuttaa esimerkiksi liikuntavälinehankintoihin ja olivat mukana suunnittelemassa liikuntapäiviä.
- Liikkuva opiskelu -toiminnan toteuttamisessa ja järjestämisessä opiskelijoiden koettiin olevan monesti arkoja. Liikuntatutoreiden panos oli näkyvin.
- Opiskelijoiden osallistaminen arviointiin nähtiin kehittämiskohteena. Arviointiin osallistettiin opiskelijoita kyselyillä tai palautteenkeruulla säännöllisesti tai tapahtumien jälkeen. Opiskelijoiden kanssa käytiin myös paljon spontaania keskustelua.

Arvio opiskelijoiden osallisuudesta Liikkuva opiskelu -toiminnassa (asteikolla 1–5). Opiskelijat ovat mukana toiminnan...

1=Eivät lainkaan 2 3 4 5=Täysin mukana

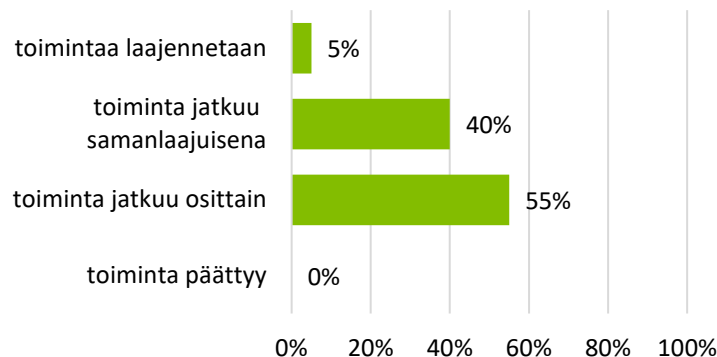

”Jatkossakin tarvitaan koordinointia ja resursseja”

Liikkuva opiskelu -toiminnan vakiintuminen:

- Liikkuva opiskelu -avustus on toiminut tukena hanketoiminnalle. Avustus on mahdollistanut sellaisten hankintojen tekemisen ja käytänteiden rakentamisen, joiden avulla toimintaa voidaan jatkaa hankkeen päättymisen jälkeen.
- Kalusteiden, välineiden ja koulutuksilla saadun osaamisen arveltiin jäävän käyttöön. Liikuntatutor-toiminnan, oppituntien taotuksen ja Liikkuva opiskelu -tiimien uskottiin myös pysyvän.
- Toiminnan arveltiin supistuvan sellaisten hankintojen osalta, joihin hankeavustusta käytettiin. Osa arveli, ettei välineitä välttämättä pystytä uusimaan ja ulkopuolisten liikunta- ja koulutuspalvelujen ostoja ei tulla samassa määrin tekemään.

Miten Liikkuva opiskelu -toimintanne jatkuu avustuksen päättymisen jälkeen?

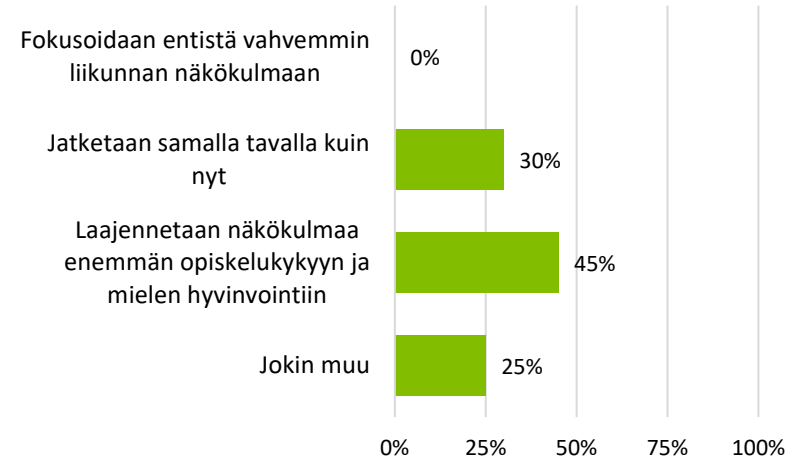

Suuntaa valtakunnalliselle Liikkuva opiskelu -ohjelmalle tulevaisuudessa

Hankekeskusteluissa oltiin yhtä mieltä siitä, että Liikkuvasa opiskelussa tulee liikunnan edistämisen yhteydessä huomioida myös muita näkökulmia.

- **45 %** laajentaisi näkökulmaa yhä enemmän opiskelukykyyn ja mielen hyvinvointiin
- **30 %** jatkaisi samalla tavalla kuin nyt liikunnan ja opiskelukykyyn kärjillä
- **25 %** yhdistelisi edellisiä tai lisäisi kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin näkökulmaa

Mielipiteet, mihin suuntaan Liikkuva opiskelu -ohjelmaa tulisi tulevaisuudessa kehittää

Hankekeskustelujen yhteenveto

- **Koronapandemian vaikutukset** nousivat esiin molemmilla keskustelukierroksilla. Polarisaation vahvistuminen liikkumisessa, hyvinvoinnissa ja osallistumisessa näkyi opiskelijoiden keskuudessa. Liikkuva opiskelu -toiminta nähtiin pääosin myönteisenä asiana oppilaitoksissa, mutta etäjaksojen jälkeen yhteisöllisyyden rakentamisessa koettiin ongelmia.
- **Liikkuva opiskelu -tiimien** rakentamisessa ja organisoitumisessa on vielä työnsarkaa. Joissain oppilaitoksissa Liikkuvaa opiskelua otettiin teemana mukaan hyvinvointitiimien kokouksiin, missä opiskeluhoitoa saatiin tietoisesti toiminnasta. Koordinaattoreilla oli monissa paikoissa edelleen vastuu toimintojen eteenpäin viemisestä ja organisoinnista. Johto tukee toimintaa usein taustalla, mutta on harvoin mukana tiimeissä.
- **Opiskelijoiden rooli** näkyi parhaiten toiminnan suunnittelussa. Toteutuksessa ja arvioinnissa opiskelijat olivat heikommin mukana. Monissa oppilaitoksissa osallistamista oli pyritty tekemään, mutta toimivia ratkaisuja ei oltu vielä keksitty.
- **Opiskelijoiden jaksaminen** oli yleinen huolenaihe. Keskusteluihin osallistuneet pitivät liikunnan ja liikkumisen roolia edelleen tärkeänä Liikkuva opiskelu -ohjelmassa, mutta siihen kytkettäisiin jatkossa kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja erityisesti mielen hyvinvoinnin vahvempi tukeminen.

